

16 juni 2018

Fietsblog GLD-5: Fietsen langs de IJssel

Mijn hele fietstocht van vandaag loopt parallel aan de IJssel. Op een klein ommetje na dan, die pakt even de achterliggende Hoenwaard mee. Deze polder is ten prooi gevallen aan de klimaatverandering. Het is grasland, waar koeien grazen. En er zijn hele stukken mais aangeplant als veevoer van de toekomst. Maar wanneer het water in de Rijn en IJssel te hoog komt te staan, door een teveel aan regenwater door de zware buien die voor ons het gevolg zijn van de opwarming van de aarde, [Privacy & Cookie verklaring](#) ren in

de afsluitbrug open en stroomt een kilometer lang stuk polder onder water. Zo wordt de IJssel ontlast en dreigen er minder steden stroomafwaarts onder te lopen dan voorheen. Noord-Holland en Friesland moeten de Afsluitdijk delen, maar in Gelderland hebben we zomaar in het land een pracht van een Afsluitbrug staan.

Het waterpeil van de IJssel is overigens al eeuwenlang een zorgenkindje geweest. De IJsselvallei is binnen het verdedigingssysteem van ons land één van de belangrijkste linies geweest. Vanaf de Tachtigjarige Oorlog tot aan de Koude Oorlog in de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw. Prins Maurits begon vanaf 1589 met de systematische aanleg van wachtposten langs de rivier. Deze wachttorens werden omgeven door een aarden wal en soms door een gracht. In 1610 werden op de linkeroever van de IJssel tegenover ondiepten in totaal 26 kleine redoutes aangelegd. Maar de IJssel is lang en er kunnen van de ene op de andere dag zomaar elders doorwaadbare plekken ontstaan. Deze zijn niet verdedigbaar, vandaar dat de aandacht naar het achterland en naar de Hollandse waterlinies werd verlegd. Vroeg-Randstedelijk denken dus.

Toch kreeg in de Koude Oorlog het IJsseldal een grote defensieve betekenis, dat hebben we onszelf tenminste een aantal jaren wijs kunnen maken. Als de 'Russen' zouden komen, damden we de Rijn af zodat al het water door het IJsseldal zou stromen. Bij Olst kon dan een ingenieus drijvende stuw in de IJssel geschoven worden, en via inlaatsluizen werd een groot deel van Salland onder water gezet. Het is blijkbaar altijd de oostelijke kant van een linie die te lijden heeft. Van de in 1964 opgeheven linie zijn nog enkele onderdelen zichtbaar aanwezig. Zoals de ingegraven Sherman tank, een duurzame en goedkope vorm van recycling van oud Amerikaans Tweede Wereldoorlog materiaal. En zoals de commandobunker van de luchtafweer, die in de vorm van een boerenschuur is gebouwd. Want de hele IJsellinie was uiterst geheim, zelfs de bewoners mochten niet weten wat er allemaal achter het prikkeldraad afspeelde. Toen recentelijk de archieven van de KGB (de geheime dienst) open gingen, bleken de Russen van alle stellingen langs de IJsellinie echter de gedetailleerde bouwtekeningen te bezitten.

Hoe hou je in onze tijd waarin iedereen permanent met een mini-camera rondloopt en radiocontact heeft met iedereen, s

Onderweg hoor ik zelfs de hoge zoemende geluiden van een drone, een bedrijfje is het witte restaurant dat langs de IJssel ligt, met terras op het water, vanuit de lucht aan het filmen. Voor op de website van het restaurant, of zou dit een spion zijn? Made in China.

Ik begin vandaag in stijl langs de IJssel. Mijn werk- en slaapplek voor de nacht is een trekkershut bij Veessen. Een Tiny House van maar zes vierkante meter, die in de uiterwaarden staat. Het motto van dit soort kleine huisjes is: minder huis, meer te beleven. Vanaf mijn mini-terras heb ik bij het ontbijt een prachtig uitzicht op de IJssel en de uiterwaarden. Ik zie de schepen die langsvaren boven het land uitsteken, waardoor het lijkt alsof ze door het graan varen. Mijn moeder die ik dit over de mobiele telefoon vertel (ik sta in permanente verbinding met het thuisfront), kan zich dat beeld nog goed voor de geest halen. Mijn vader is hier begin jaren zestig nog in Wezep gelegerd geweest, mijn oudste zus is stroomafwaarts in Zwolle geboren. Zo lijken grenzen van het heden en verleden te vervagen, net als de ochtendmist die langzaam om me heen oplost.

Zelf deze route ontdekken?

Bovenstaande blog gaat over [traject 5](#) van de route [Fietsen over Grenzen](#). Dit traject loopt van Veessen naar Deventer. [Lees meer over dit traject.](#)

Geschreven door Marc Beek

Mijn naam is Marc Beek (54 jaar, Harderwijk) en ik ga Fietsen over Grenzen. Ik ben een ervaren vakantiefietser, dus weet mijn tempo aan te passen aan de schoonheid van het landschap en de bezienswaardigheden op de route. Al fietsend ga ik op zoek naar de geschiedenis van toen en dat in woord verbinden met het leven van nu. Want die grens uit het verleden vormde dan wel ooit een barrière, vaak was het ook een aanmoediging om grenzen te verleggen.

Deel deze pagina op social media:

